

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrske:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25.—	celo leto naprej K 30.—
pol leta 13.—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35.—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (epodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 3, telefon št. 85.

Izkušnja vsak dan svojo izvedenost in pravičnost.

Inserati veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 20 vin, za dvakrat po 18 vin, za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvata vrsta 25 vin. Posilano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. t. d., to je administrativno stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plemenata naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne obra. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

na dom dostavljen:	v upravištvu prejemani:
celo leto naprej K 24.—	celo leto naprej K 22.—
pol leta 12.—	pol leta 11.—
četrt leta 6.—	četrt leta 5-50
na mesec 2.—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knaflcova ulica št. 3 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Cesar svojim narodom.

Dunaj, 31. julija. (Koresp. urad.) „Wiener Zeitung“ prijavlja sledeče Najvišje lastnoročno pismo:

Ljubi grof Stürgkh!

Prišla je druga obletnica, kar so nas nespravljiva mišljenja sovražnikov prisilila na vojno. Kakor mi je bolešno dolgo trajanje te, človeštvu naložene trde skušnje, me navdaja vendar pogled na težko borbo, ki vedno iznova opravičuje Moje zaupanje v nepremagljivo silo monarhije, z velikim zadovoljenjem.

Vredni svojih hrabrih sinov, ki v tesni zvezi z armadami naših slavnih zaveznikov junaško klubujejo ponovnim navalom presile, izpolnjujejo Moji ljubljeni narodi tudi doma vso visoko mero navdušenega izpolnjevanja dolžnosti, kakor je primerno resnemu velikemu času. Združeni v mogočno voljo za zmago, doprinajajo z moško odločnostjo vsako žrtev, ki jo zahtevajo zatovitev prihodnjega častnega in trajnega mira. S pravim razumevanjem odredb, potrebnih za blagor domovine, prenašajo vsled vojne potrebne omejitve gospodarskega življenja in izjalovaljo načrtoma na ogroženje obstanka miriljubnega prebivalstva mereče zavratne nakane naših sovražnikov.

Moje srce deli z očetovsko žalestjo z vsakim posameznim Mojih zvestih državljanov skrb, ki ga teži in ki jo tako vztrajno prenašajo, bolelost za padle, skrb za drage na bojiščih, motenje blagostnega mirnega dela, občutno otežkočenje vseh življenjskih pogojev. Toda, opiraje se na vzpodbudne skušnje dveh vojnih let, gledam s polnim zaupanjem v zdaj počasi zorečo prihodnost z osrečujočo zavestjo, da Moji vrli narodi zmago res zaslužijo, v vernem zaupanju, da jim je ne odreče milost in pravičnost Previdnosti.

V teh resnih, a upanja bogatih spominskih dneh čutim potrebo, sporočiti prebivalstvu novič, da Me navdaja njega nikdar pešajo-

če posvedočevanje patriotične požrtvovalnosti s ponosnim veseljem in da hvaležnega srca priznavam njega vrlo, končni uspeh jamčujoče zadržanje.

Pooblašcam Vas, da to v Mojem imenu naznanite prebivalstvu. Na Dunaju, 31. julija 1916.

Franc Jožef I. r.

Stürgkh I. r.

ZAHVALA NEMŠKEGA CESARJA NEMŠKEMU NARODU.

Berolin, 31. julija. (Kor. urad.) Wolfiov urad poroča: »Armeeverordnungsblatt« priobčuje to zahvalno odredbo:

Poleg neizbrisne zahvalne dolžnosti napram našim hrabrim bojevnikom na bojišču, ki se ne strašijo smrti, ne bom jaz in vsa Nemčija nikdar pozabil onih, ki so bili v domovini zvesto opravljajoč svojo dolžnost neumorno delavni in še delujejo, da v vzorni popolnosti ustvarjajo vsa bojna sredstva, ki jih potrebuje vojska in brodevje vsak dan v izpolnitve svoje ogromne naloge. Pooblašcam Vas izreči Mojo in domovine posebno zahvalo vsem onim, ki darujejo v neumornem duševnem delu ali v delavnici pri ognju ali v globokem rovu svoje najboljši, da ohranijo naše oboroženje trdno kot jeklo in nepredorno. Ista zahvala gro hrabrim ženam, ki se klanjajo zahtevi ure in prevzemajo svoje v tem času v resnici ne lahke gospodinske dolžnosti radovoljno, obenem pa tudi trdo moško delo. Vsi smejo upravičeno nositi v sebi ponosno zavest, da so sodelovali, če smo preprečili naklepe sovražnika in če je bila zmaga na naši strani. Da bodo ti moške in te žene še nadalje v času najtežje borbe za sedaj dokazano požrtvovalnostjo v zvestem žrtvovanju do zmagovitega konca služili domovini, to smatram za gotovo.

Veliki glavni stan, 1. avgusta 1916.

Viljem J. R.

Brezuspešni ruski naval.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 31. julija. (Koresp. urad.) Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Na višinah vzhodno Kirlibabe so čete armade Pflanzera - Baltin predpreteklo noč odbile ruski sunek.

V jugo - vzhodni Galiciji je potekel dan razmeroma mirno. Zapadno in severo - zapadno Bučača nadaljuje sovražnik svoje napade slej ko prej z največjo žilavostjo. Tam so se tudi včeraj vršili srđiti in trdovratni boji. Zavezniške čete so svoje pozicije obdržale. Neposredno zapadno Brodov se je ponesrečilo več sovražnih ponočnih napadov.

Tudi v Voliniji je žrtvoval sovražnik včeraj zopet neštete tisoče borilcev brez vsakega upuha. Kjerkoli je jurišal, pri Zvinjačah, zapadno in severo - zapadno Lucka in na obeh straneh železnice iz Zarnov v Kovel, povsodi so se razbile njegove jurišajoče kolone. Južno Stobihve, kjer se je prehodno vstabil na levem bregu reke Stohod, je bil zopet pognan nazaj. V Voliniji se boreče zavezniške čete so vjele včeraj več ruskih čast-

nikov in 2000 mož ter vplenile tri strojne puške.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 31. julija. (Koresp. ur.) Wolfiov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Na obeh straneh Fridrihštata smo zavrnil ruske izvidne oddelke. Napadi proti naši poziciji ob kanalu zapadno Logišina in pri Noblu (ob Strumjencu, jugo - zapadno Pinska) so se ponesrečili.

Proti armadni skupini generala von Linsingena nadaljevali silni naskoki ruskih vojnih množic, so bili tudi včeraj zmagovito odbiti. Prinesli so sovražniku zopet največje izgube. Najbolj je pritiskal sovražnik na odsek na obeh straneh železnice Kovel - Zarni, med Vitonjecom in Turijo, južno od Turije in na obeh straneh Lipe. Dobro pripravljen protinapad je vrgel sovražnika, ki je bil prodri pri Zareču, južno Stobihve,

zopet nazaj. Kolikor je dosedaj doganano, je bilo vjetih včeraj 1889 Rusov, med njimi 9 častnikov.

Flotile naših letalcev so tekom zadnjih bojnih dni prizadevale sovražniku mnogo škode z napadi na bivališča, na korakajoče in počivaloče čete ter na njihove etapne zveze.

Armada generala grofa Bothmerja.

V nadaljevanju napadov v odseku severo - zapadno in zapadno Bučača, se je Rusom v posameznih mestih posrečilo, vdreti v najsprednjo obrambno črto. Bili so vrženi nazaj. Vsi napadi so zmagovito odbiti.

Vrhovno armažno vodstvo.

Hudi boji na severovzhodu se nadaljujejo. Vsi ruski navalji so se v nedeljo razbili in dan se je končal s popolnim uspehom naše sijajne obrambe. Vojaški strokovnjaki računajo, da so izgubili Rusi v nedeljo okrog 50.000 mož na mrtvih in ranjenih, ne da bi se jim posrečilo le kolikaj napredovati. Ljuto so napadali Rusi našo fronto zapadno Bučača, z vso silo so se zaganjale ruske kolone na naše nove pozicije zapadno Brodov - zaman. Naše čete so obdržale vse svoje postojanke. Tudi v Voliniji Rusom sreča ni bila mila. Pri Zareču ob Stohodu (južno Stobihve) so Linsingeneve čete prešle celo k protinapadu ter so vrgle Ruse krepko nazaj. Pri tem so vjele okrog 2000 sovražnikov. Iz prostora v jugovzhodni Galiciji med Dnjestrom in Prutom ni poročati ničesar posebnega. Nedelja je potekla tam razmeroma mirno. V Bukovini so čete generala Pflanzera - Baltina v soboto ponoči zavrnille sunek ruske brigade na višinah vzhodno Kirlibabe.

RUSKO URADNO POROČILO.

28. julija. Zapadna fronta. Zapadno od Lucka so prešle naše čete v napad, prebile vso sovražno fronto ter prodrele po popolni zmagi preko sovražnika. Naša konjenica je zasledovala v neredu se umikajočega nasprotnika. V tej pokrajini smo vplenili 46 topov, med njimi 6 možnarjev in 6 strojnih pušk ter vjele 30 častnikov, med njimi 2 generala in 2 polkovna poveljnika in nad 9000 vojakov. V dolini Slonovke in Boldurke so naše čete vrgle sovražnika na celi črti in ga zasledovale v smeri na Brode, kjer je bilo opažati eksplozije in požare in je bilo videti nepretrgoma kolone in tren. Dne 28. julija ob 6. in 30 minut smo zavzeli Brode. Številno vjetih in množina plena se ni doganala. — Pri Krevu je žbila naša artiljerija neko sovražno letalo, ki je padlo v sovražno črto. Severovzhodno in jugovzhodno od Baranovičev artiljerijsko delovanje in boji ob eksponiranih pozicijah, pri čemer smo pri nekaterih napredovali. V pokrajini ob rekah Slonovka in Boldurka uspešno napredujemo.

29. julija popoldne. Čete generala Leščickega so vrgle v energičnem napadu sovražnika v smeri na Stanislov. Ena divizija domačih kozakskih čet je zavzela Jezzerane, 10 km vzhodno od Tumača.

29. julija zvečer. Ob železnici Kovel - Rožišče traja napredovanje naših čet. Sovražnika smo vrgli nazaj preko reke Stohoda. Južno od Dnjestra se skuša od naših čet v smeri na Stanislov preganjati sovražnik ustavljeni v preji izgrajenih pozicijah. Do sedaj je naštetih vjetnikov, ki so jih pripeljale čete generala Brusilova: 2 generala, nad 681 častnikov in 32.000 vojakov, med njimi mnogo nemških, plena: 114 topov, med njimi 29 težkih. V skupnem številu vjetnikov in plena je všteti del vjetih in plena, napravljenega v tri-

dnevni bitki pri Brodih. Teh je 126 častnikov, 13.569 vojakov, 9 topov, 40 strojnih pušk in kakih 15.000 pušk.

Rusija se pripravlja na tretjo zimsko vojno.

Bazel, 31. julija. Iz Petrograda poročajo: Casopisje naznanja, da je Rusija odločena, bojevati še tretjo zimsko vojno. Vlada je pripravila dobavo municije za mesece od oktobra 1916 do aprila 1917 ter je naročila na Japonskem za 45 milijonov rubljev streliva.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 31. julija. (Koresp. urad.) Uradno se razglša:

Italijansko bojišče.

V Dolomiti smo včeraj v ozemlju Tofane krvavo odbili napad več alpskih bataljonov. Vjele smo 135 Italijanov, med njimi 9 častnikov ter vplenili 2 strojne puške.

Na soški fronti je sovražna artiljerija ljuto obstreljevala tolminsko in goriško mostišče ter naše pozicije na hribu Sv. Mihaela.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

29. julija. Pri Stilferskem sedlu in v Vallars živahno artiljerijsko delovanje. V noči na 27. t. m. je napadel sovražnik naše pozicije na hribu Seluggio v Posinski dolini in na pobočjih hriba Zebio na planoti Sette Comuni. Bil je odbit z občutnimi izgubami. V dolini Travignolo so razširile naše čete 26. t. m. po ljutom boju svojo posest na severnih pobočjih hriba Colbricon. Sovražnik je izgubil 73 vjetnikov, med njimi dva oficirja, in eno strojno puško. Naši letalci so obnovili bombardiranje sovražnih parkov pri Belmontu. V gorenjih dolinah Degana in Buta je sovražnik še nadalje obstreljeval kraje in napravil nekaj škode. Pri malih podjetjih v odseku Sv. Mihaela in Sv. Martina se je vnovič konstatirala poraba eksplozivnih streliv in smrtdljivih bomb.

29. julija. V dolini Astica je poskusil sovražnik v noči na 28. t. m. presenetiti našo posadko na hribu Cimone, bil pa je takoj zavrnjen. Včeraj delovanje sovražne artiljerije proti krajem v asiški kotlini in proti črti Spera - Trigno v Suganski dolini. Bilo je nekaj požarov. V dolini Travignolo so naše čete kljub slabemu vremenu na pobočjih Col Bricona proti dolini Ceremana nekoliko napredovale in so zavzele dva sovražna protinapada. Ob Soči artiljerijski dvoboj. Sovražna artiljerija je oblozila kraje zapadno Gorice z nekaj granatami. Na Kraški planoti je obmetalo lastno letalo skladišča in parke v odseku Opatjegasela z bombami. Sovražna letala, ki so se pojavila med akcijo, so bila napadena in preganana. Eno je padlo na tla in se je vžgalo. Poroča se, da sovražnik vporablja v vedno večji meri eksplozivne strele.

Italijansko bojišče.

Italijani obnavljajo svoje juriše v Dolomiti, polne izgub in brez uspeha. Tako so bili alpinisti v Tofani krvavo zavrnjeni, kakor pred kratkim južno Paneveggia v Slajmski dolini. Tu je postavil Cadorna eno celo brigado na bojišče, v ozemlju »Sette Comuni« pa stoji proti našim nič manj nego dvaindvajset brigad. In taka premoč sovražnika se kaže na vseh frontnih odsekih in naše čete

Letalski napad na otok Oesel.

Pri nemškem letalskem napadu na otok Oesel so baje zgorela vsa od Angležev Rusom dobavljena letala. Napad je bil izvršen dne 25. julija.

Carjeva rodbina v glavnem stanu.

Preko Rotterdama poročajo: Senkaj so dospele vesti, da se je vsa carjeva rodbina zbrala v ruskem glavnem stanu. O vzrokih tega sestanka se razširjajo razne govorice, med drugim tudi ta, da gre za zaroko ene izmed carjevih hčerk.

Vojna z Italijo.

se jej upirajo zmagovito. Od 600.000 Italijanov, poslanih proti naši vzhodnotiroolski fronti, je dobra četrtina že izločena iz bojnih vrst.

Boselli na fronti.

O potovanju ministrskega predsednika na fronto piše »Informazione«, da se je izvršilo iz potrebe, da poduči kralja o važnih vprašanjih vlade. Boselli ni govoril več s kraljem, odkar je prisegel kot ministrski predsednik in se mora posvetovati z njim o vprašanjih političnega in administrativnega značaja.

Tripolitanijska izgubljena.

Curlih, 31. julija. »Corriere della sera« naznanja izgubo tripolitanske kolonije, ne da bi mu bila cenzura poročilo kaj pristigla.

Lugano, 31. julija. Italijanski listi začnajo sedaj končno razpravljati tudi tripolitansko vprašanje in tako prihaja tudi v Italiji na dan dolgo zamačana resnica. Priznava se, da se je italijanska posest skrčila na malo metrov obali. Tripolitanijska je, izvzemši nekaj luk, s katerimi je zveza težka, izgubljena za Italijo vsled sovražnih podmorskih čolnov in pot guvernerja Ameglia v Rim, ni nameravala nič drugega, nego da opiše hud položaj Tripolitanijske in zahteva pomoči.

Italija in Nemčija.

»Stampa« izvaja, da prevladuje v političnih in diplomatskih krogih Italije mnenje, da je italijansko-nemška polemika privedla do sporov, katerih ni mogoče več poravnati, ta polemika je predigra k dogodkom, ki bodo odločilni za potek evropske vojne.

Italijanski ministrski svet.

Lugano, 31. julija. Ministrski predsednik Boselli je po dolgem posvetovanju s šefom generalnega štaba, Cadorno, odpotoval v Rim, kjer bo v sredo ali četrtek zopet ministrski svet. O posvetovanju se ne izve nobene besede.

Natančnejše poizvedbe o Battistiju.

Dunaj, 30. julija. (Kor. urad.) Dne 29. julija o vjetju in usmrtnosti Battistija priobčene vesti se morejo na podlagi natančnejših poizvedeb izpopolniti z nastopnim opisom dejanskega stanja. Dr. Battisti in dr. Filzi sta bila vjeta povodom ponesrečenega napada alpskega bataljona Vicenza na hrib Corno. Dne 9. julija ob 7. popoldne je prišel ta bataljon pod naš zaporni ogenj in je bil z istočasnim napadom tirolskih deželnih strelcev popolnoma poražen. Preostali, 10 oficirjev in 417 mož, so prišli neranjeni kot vjetniki v naše roke. Oficirjem deželnih strelcev nista bila osebno znana ne Battisti ne Filzi. Zato se je z njima prvotno postopalo kakor z drugimi vjetimi italijanskimi častniki. Ali kmalu so se oglasili nekateri vjeti alpinisti in so označili nepozvani in z očitnim zadoščenjem oba vojna hujskača za Avstrijca in so jih celo

zasamovali, ko sta bila odpeljana. Kako je sodilo naše italijansko prebivalstvo o obeh izdajalcih, je pokazalo najbolj prebivalstvo v Aldenu o priliki, ko sta bila odpeljana oba veleizdajalca. Na poročilo, da sta vjeta, se je polastilo avstrijskega prebivalstva italijanskega materinega jezika tako razburjenje, da se je bilo bati, da bosta Battisti in Filzi na poti skozi kraj linčana. Samo močna orožniška eskorta je mogla prebivalstvo zadržati od nasilnih dejanj. Ni pa se moglo zabraniti, da so ljudje oba vjetnika obkladal s psovki in opljuvali. Na živ način so zvenele obema izdajalcema na uho kletve vdov in sirot v boju padlih kmetov. Jednaki prizori so se odigrali ob njuni izročitvi v Trientu, kjer je mogla le močna policija obvarovati Battistija, da ga ni besneča množica trpinčila.

Ako italijansko časopisje trdi, da veleizdajalci ne smejo biti kaznovani, ako so bili vjeti v italijanski uniformi, se nahaja v odkritem nasprotju z italijanskim vrhovnim armadnim vodstvom, ki v svojih armadnih ukazih št. 4609 z dne 9. decembra 1915, točka prva, izrecno poudarja, da vstop v italijansko armado nima za posledico nikake izpremembe v državljanstvu, zato da se imajo irreverentni vojni prostovoljci posluževati v svoje varstvo samo izmišljenih men. Da pa tudi Italijani s svojimi izdajalci ne postopajo nič drugače, do-

kazuje cirkularni odlok italijanskega vrhovnega armadnega vodstva št. 3527 z dne 28. septembra 1915., ki določa, ne glede na druge drakonične odredbe, smrtno kazen in kontumaciam za vsakega prebežnika.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Italije izračunava možnost novih davkov, po katerih bi ne bilo težko doseči iz pšenice in lepa 200 milijonov lir.

Popolo d' Italia nadaljuje svoj boj proti izvozu sadja in sočivja v Svico in pravi, da je od 16. do 30. junija šlo preko Lugana, največ v smeri na Curih, 177 vozov citronov, to bi bilo za Svico v štirinajstih dneh na osebno deset citronov. List navaja točno številke vozov in naslove. Citrone prejemajo največ italijanski prekupčevalci. List sklepa, da največji del teh pošiljatev gre v Nemčijo in tam porabljajo citrone za napravo omamljajočih plinov, in to tudi v škodo Italije, ker Nemčija preskrbuje Avstrijo z njimi.

Generalni poročnik Marciani je stavljen v dispozicijo.

Tribuna potrjuje namen vlade, da se uvede davek na vino v svrhu zvišanja sedanjih dohodkov.

V Rimu se je vršilo posvetovanje o italijanski trgovski mornarici, katero treba povečati in izpopolniti. Mornariški minister Corsi je rekel, da je to vprašanje eno najvažnejših v programu za gospodarsko povzdigo Italije.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

30. julija. Po noči smo silno bombardirali sovražne järke in rezervne pozicije med Ancro in Sommo. Na ogenj se storil, da je eksploziralo sovražno municijsko skladišče v bližini Courceletta.

MED SOMMO IN ANCRO.

Ameriški poročevalec Wiegand poroča »New York Worldu« o boju na zapadni fronti med drugim:

Med Sommo in Ancro si stoji 1 1/4 milijona mož nasproti in 7000 do 10.000 topov. Tu se ne bje samo največja bitka te vojne, marveč največja bitka zgodovine sploh. Smrt je vsakemu, ki stopi na bojišče, skoraj gotova, kljub temu špartanski junatstvu in brezprimerni vztrajnosti. Divjost bližinskih bojov je nepopisna, nikdar še ni bilo tako divjih bojov. Nemci cenijo izgube pri zavezniških na 1/4 milijona mož; če je to res, znašajo izgube na obeh straneh mnogo več, kakor 300.000 mož. Brez primeren v angleški zgodovini je hrabrost angleških napadov na nemške črte. Nobena grška phalanx se ni držala tako trdno, kakor se drže Nemci med Sommo in Ancro. Vsak posamezni nemški vojak čuti, da bje za Nemce odločilna ura, zato ni omahovanja. Zato sem prepričan, da se bo 115 milijonov ustavilo 670 milijonom.

V nemškem glavnem stanu vlada sicer resno razpoloženje, toda tudi zaupanje v zmago. Tudi dejstvo, da sta se cesar in Falkenhayn odpeljala na vzhod, je dokaz, da smatrajo vojni položaj na zapadu kot siguren. Na vzhodu pričakujejo očividno nov naval in novi dogodki se tam pripravljajo.

Berolinski »Tag« poroča z zapadnega bojišča: Topovi vseh kalibrov bruhaajo na naše pozicije ter skušajo zlomiti njih odporno silo. Ogenj se pogosto stopnjuje do največjega učinka ter dosega v svoji sili oni ogenj, s katerim so obsuli Angliji pred izbruhom infanterijskih navalov zadnji teden junija naše pozicije. V slednjem nastopa naših čet smemo zreti tudi temu novemu sunku angleške ofenzive s popolnim zaupanjem nasproti.

O težkočah na zapadni fronti pravi poročevalec »Daily Maila«, da se v teh bojih pogosto dogaja, da se nahajajo posamezni angleški oddelki sredi sovražnikov. Tako se je vršil nedavno boj v drugem nemškem strelskem larku, ter se je raztezal ta boj nad 800 m daleč, dočim so imeli Nemci prvi in tretji strelski jarek že zaseden. Zato se tudi dogaja da strelja angleška artiljerija in infanterija pogosto na lastne ljudi.

Odločilna ofenziva.

»Corriere della sera« poroča iz Pariza: Prvi del ofenzivne bitke na zapadu je končan. Zavezniški so določili, da bo trajala odločilna ofenziva najmanj 2 meseca in najdalje 3 mesece.

Francoski nimajo uspeha.

»Vossische Zeitung« poroča: V London so dospela iz Havra poročila, da zahteva francoska zbornica sedaj novih zaupnih sej, ker še vedno ni pričakovane uspeha na celi fronti. Zatrjuje se, da zahteva zbornica od Brianda in vojnega vodstva pojasnil, kdaj bodo francoski načrti izpolnjeni in ali je pričakovati nove zimske vojne. Več, kakor 17 letnih otrok, ni mogoče pošiljati v fronto. Francoski narod noče doživljati nadaljnjih razočaranj.

Reims.

Iz Pariza poročajo, da je francoska vojaška uprava zapovedala evakuacijo Reimsa.

Francoski 40centimetrski topovi.

»Daily News« poročajo, da je izjavil francoski senator Beranger, da ima francoska vojska sedaj 12 novih 40centimetrskih topov, ki jih postavljajo na posebno konstruirane tračnice, ter jih lahko prevažajo. Vsakega topu streže 24 mož.

Ruske izgube na Francoskem.

»Novoje Vremja« poroča, da so se ruske čete v Champagni udeležile silnih izvidnih sunkov ter imele velike izgube. Da se število Rusov na Francoskem ne zmanjša, bodo pošiljali vedno nove nadomestne formacije tja. Te dni je dospela v Brest ena taka formacija 1500 mož.

Casement.

Iz Londona poročajo, da je angleška vlada odbila prošnje nekega prijateljskega suverena in irskih škofov za pomilostitveno irskega voditelja Casementa.

Boji na morju.

Uspeh vojne podmorskih čolnov. Sotrudnik rotterdamskega »Couranta« piše, da so nemški avstrijski podmorski čolni od 18. februarja 1915 sicer uničili okrog 1000 ladij,

od teh 620 angleški, in sicer 569 trgovskih in 51 vojnih ladij. Ruskih ladij je bilo potopljenih 41. Italija pa je izgubila 69 ladij, med njimi 12 vojnih ladij. Belgija je izgubila 4 parnike, Norveška 80 ladij, od teh 51 parnikov, Danska 22 ladij, Grška 7 parnikov, Španska 3 parnike, Portugalska 1 ladjo, Japonska 5 parnikov, Zedinjene države in Brazilija po 1 parnik.

Potopljene ladje.

Parnik »Königin Wilhelmina« (1964 ton) paroplovne družbe »Zeeland« je zadel v bližini svetilne ladje Nordhinder ob mino in se potopil. Potniki so rešeni na svetilno ladjo: 26 potnikov je ranjenih. — Angleška ladja »Claudia« in norveška ladja »Mars« sta bili potopljene.

Kodanj, 29. julija. »National Tidende« javlja iz Bergena: Angleži so na islandskem bregu prijeli norveški parnik »Flora« in ga odpeljali v Serwiek.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 31. julija. (Kor. urad.) Agence tel. Mill. Glavni stan poroča. Fronta v Iraku: Nobenih pomembnih dogodkov. V pokrajini ob Evfratu smo vplenili neki sovražni motorski čoln. — Perzijska fronta. Praske. Boj med našimi oddelki in ruskimi bojnimi silami, ki smo jih vrgli, ko smo jih pregnali iz Revandusa, proti meji, napreduje nam v prilog. V obmejnem ozemlju smo sovražniku zopet iztrgli neko obvladajočo višino. Ruske bojne sile, ki smo jih pognali iz kraja Sakiz v severovzhodni smeri v beg, naši sledujejo. — Kavkaška fronta. V pokrajini pri Bitlisu je položaj neizpremenjen. Goro Antuk, 20 km jugovzhodno od Muša, ki se je nahajala v rokah sovražnika ter je obvladala okoliško pokrajino, so naše čete sovražniku zopet iztrgale. Naše čete so v protinapadu z bajonetom popolnoma odbile silne sovražne napade na naše pozicije v odseku Ognott (30 km jugovzhodno od Baškeja. Pri teh za sovražnika brezuspešnih napadih so imeli Rusi težke izgube. Število mrtvih presega 1000. Naše čete, ki so se držale 10 km zapadno od Erzingjana, so s svojim silnim odporom preprečile poskušeno sovražno prodiranje. Sovražne čete, ki so se zakopale 18 km jugozapadno od Qimiskana, so bile od naših čet napadene, vržene iz njihovih pozicij ter potisnjene proti vzhodu. — Egipčanska fronta. Naši eksponirani oddelki zavračajo povsod, kjer jih srečavajo, sovražne izvidne oddelke ter pridobivajo korak za korakom tal proti zapadu. Pri enem zadnjih spopadov je imel sovražnik izgube na mrtvih in ranjenih ter je pustil tudi vjetnike v naših rokah.

Rusko uradno poročilo iz Male Azije.

28. julija. Ofenziva kavkaške armade se napreduje. Ob cesti v Sivas je neki izvidni oddelek vjel 31 turških častnikov.

Dogodki na Balkanu.

NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 31. julija. (Koresp. urad.) Uradno se razglša:

Jugovzhodno bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba p.l. Höfer, fml.

Berolin, 31. julija. (Koresp. ur.)

Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Grška in ententa.

Preko Zeneve poročajo iz Aten: Ententa je zahtevala, da odstavi grška vlada nekatere neljube ji prekefekte v stari Grški ter na otokih. Grška vlada je tej zahtevi ustregla.

Grški principi na potovanju.

Bern, 31. julija. (Kor. urad.) »Secolo« poroča iz Aten: Grški principi uporabljajo svoje potovanje po Evropi, da konstatirajo, kakšno bi bilo stališče ententnih držav po grških volitvah. K temu poroča »Nea Hellas«, da se je izrazil predsednik Poincaré napram princu Andreju tako-le: Zaveznički ne bi trpeli, da bi prišel kdo drugi do vlade, kakor Venizelos, če bi dosegel pri volitvah večino glasov. Vsekakor pa, tudi če bi Venizelisti pri volitvah podlegli, bi ententa ne trpela niti ministrstva Skuludis ali Gunaris niti sicer kakega ministrstva, ki bi bilo sestavljeno iz mož s tendenco bivšega ministrstva.

Romunija in svetovna vojna.

ITALIJANSKO POROČILO O ODLOČITVI ROMUNIJE.

Lugano, 30. julija. V kategoričnem tonu pisana brzojavka »Stampe« pravi, da dopisnik tega lista lahko zagotovi, da je Romunska pristopila ententi in sklenila napovedati Avstro-Ogrski vojno. Romunska armada bo tekom septembra začela boj, čim se izvrše gotovi dogodki.

Uredništvo »Berliner Tageblatt« dostavlja: Da obstoje gotovi dogovori med romunsko vlado in Rusijo, to priznava mnogo, jako dobro informiranih in za sodbo zmožnih oseb. Saj očitljivi romunski dementi niso nikdar zadosten protidokaz. Drugo vprašanje je, če bi se gosp. Bratianu čutil po takih dogovorih posebno vezanega, če bi mu obni vojaški položaj ne dajal zadostne varnosti za nastop Romunske. Lahko smo prepričani, da bi v takem slučaju našel vzroke in sredstva, razveljaviti vse dogovore. Prav mogoče je, da bo najprej počakal na september in na »gotove dogodke«, kakor zagotavlja rimski korespondent »Stampe«. Armadna vodstva centralnih držav bodo — tako je upati — mogla poskrbeti, da ne nastopijo ti »gotovi dogodki«.

»Trenutek za intervencijo še ni ugoden.«

Preko Budimpešte javljajo: »Seara« je priredila v političnih romunskih krogih anketo, je li sedanji čas res ugoden za uspešno intervencijo Romunije. Vladni politiki in odlični vojaški krogi smatrajo, da čas še ni ugoden. Ako naj Romunija poseže v vojno, mora biti najprvo proti Bolgariji zavarovana. Sedanji položaj je ta, da je Romunija popolnoma odrezana od Bolgarije. Tudi je položaj Sarraillove armade, ki šteje komaj 300.000 mož, še jako negotov. Predno pa situacija v Makedoniji ni jasna, Romunija ne more precizirati svojega stališča.

Zboljšan političen položaj.

Iz Bukarešte poročajo: »Steagul«, glasilo konservativne stranke, piše: Položaj očividno še ni popolnoma razjasnjen. Ministrski predsednik Bratianu se še ni mogel popolnoma osvoboditi pritiska četverozveze. Ako ne bo dovolj energično nastopal, bo ententa svoj pritisk nadaljevala. Ne moremo dovolj poudariti, kako veliko nevoljo vzbuja ta pritisk v vsej državi. V splošnem pa smemo opozoriti, da je položaj nekoliko boljšan; prehodni značaj situacije daje Bratianu še možnost, da ostane, navzlic od nasprotnikov razširjenim govoricam, v svoji politiki trezen.

»Tagespost« poroča iz Bukarešte: Tukajšnji rusofili streljajo sedaj s svojimi najtežjimi topovi. »Adeverul« grozi celo z revolucijo, ako se Romunija ne bo udeležila vojne. Bratianu pa dosedaj obvladuje politično situacijo v deželi. Zdi se, da se ravna njegovo zadržanje popolnoma po praktično - treznih razlogih in po sodbi, ki si jo ustvarja o vojnem položaju, v čemer je tekom vojne pokazal mnogo hladnokrvnosti in previdnosti. Zaenkrat ne more biti govora o spremembah kurzu romunske politike. Ostalo je odvisno od vojnih dogodkov.

Povratek romunskega poslanika v Petrograd.

Iz Petrograda poročajo 30. t. m. Romunski poslanik Diamandi, ki se je nahajal več časa v Bukarešti, kjer je konferiral z Bratianom in Porumbarm, da se oritentira o novi smeri romunske politike, se je vrnil v Petrograd ter je imel dolgo razgovor z ministrskim predsednikom Stirmerjem.

Hujskarije proti Bratianu.

Iz Bukarešte poročajo: Rusofilsko časopisje nadaljuje svoje napade proti Bratianovi vladi. »Dimineaca« poroča, da je odšlo v sredo 683 vagonov živih v Nemčijo, ter da je pripravljen še mnogo živih in surovin za nemški eksport.

Ruske ladje ob izlivu Donave.

Iz Suline javljajo: Več ruskih ladij križari v bližini izliva Donave. V Bukarešti ne vedo, ali se za temi ladjami ne skrivajo morda transportne ladje s četami, ki so namenjene proti Bolgariji.

Romunija in Bolgarija.

»Az Est« poroča: Romunska diplomacija se trudi, bolgarsko javnost prepričati, da položaj nikakor ni opasen. Romunski poslanik je izjavil Radoslavu, da dogodki v Romuniji nimajo nobenega pomena glede romunske politike napram Bolgariji.

Iz Bukarešte poročajo 31. julija: Bolgarski poslanik Račev je včeraj znova konferiral z zunanjim ministrom Porumbarm.

Zapadno bojišče.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 31. julija. (Koresp. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Angleška podjetja pri Pozièresu in Longuevalu so trajala noter do včerajšnjega dne. Z njimi se je pričel nov angleško - francoski napad, ki se je izvršil enotno med Longuevalom in Sommeo zjutraj z uporabo najmanj šestih divizij, med tem ko ga je med Pozièresom in Longuevalom čez dan zadrževal naš zaporni ogenj in se je izvršil s takisto zelo močnimi silami šele zvečer v posameznih nasokih. Sovražnik je bil povsod z najtežjimi krvavimi izgubami odbit in ni zavojeval niti pedi zemlje. Če je prišlo do bojev moža proti možu, so se ti boji vsled drznega elana bavarskih in saksonskih rezervnih čet ter hrabrih Šlezvik - Holsteincev končali za nas ugodno. Vjetih je bilo 12 častnikov in 769 sovražnih vojakov, vpljenih 13 strojnih pušk.

Južno od Somme artiljerijski boj. V okolici pri Prunay (v Champagni) se je razbil v našem ognju slabotnejši francoski napad.

Vzhodno od Moze je narastel artiljerijski ogenj večkrat do velike ljutosti. Jug - zapadno utrdbi Thiaumont so se vršili manjši boji z ročnimi granatami.

Na napad sovražnih letalcev na Conflans, smo odgovorili z ognjem na Pont a Mousson. Flotilja francoskih aeroplanov, ki je hitela proti Mühlheimu na Badenskem, je bila pri Nolenburgu ob Renu od naših Fokkerjev ustavičena, pograna v beg in preganjana. Sovražno vodilno letalo smo zbili severo - zapadno Mühlhausena na tla. Poročnik Höhendorf je premagal severno Bapaumea enajstega, poročnik Wintgens pa vzhodno Perronea dvanaajstega naprotnika. Po en francoski dvokrovnik je bil sestreljen zapadno Pont a Mousson in južno Thiancourta (ta z obrambnim ognjem).

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

29. julija, ob 3. popoldne. Na fronti ob Sommi sta poskusila dva močna nemška oddelka približati se francoskim črtam zapadno od Vermandovillersa; z ognjem pušk smo jih zavrnili. Na levem bregu Mose se je ponesrečil poskušeni nemški napad ob višini 304 v ognju. Na desnem bregu Mose smo zlomili čez dva nemška napada na okop ob globeli južno od Fleuryja z zapornim in infanterijskim ognjem pod resnimi izgubami. V nadaljnjih osamljenih podvzetjih smo vzeli nekaj kosov strelskih jarkov severno od Chapelle-Sainte - Fine v okolici utrdb Thiaumont, pri čemer smo vplenili eno strojno puško. Artiljerijski boj je še vedno silen v odseku gozda Fumin in Le Chenois. Na ostali fronti je potekala noč mirno. Boj v zraku. Dne 27. t. m. zjutraj je napadlo francosko letalo, ki je je vodil narednik de Terline neko nemško letalo, ki je letelo preko Coalonsa. Ker mu je odpovedala

strojna puška, se je zagnal Terline z vso hitrostjo doli na nasprotnika ter spravil njegovo letalo iz ravnotežja. Ker je potegnil v padcu nasprotnika s seboj, so padli Terline in oba nemška letalca v francoskih črtah na tla; pri tem so se ubili. Terline je zbil že 2 letali ter je dobil pred kratkim vojaško medaljo. V okolici Amiensa so imela francoska letala 34 bojev, spravili pet nasprotnikov iz boja in jih prisilili, da so se spustili na tla; šesto letalo so strmoglavili med Chaulnesom in Posièresom. V noči na 29. t. m. so vrgle letalske flotilje na posamezne barake, depote in postaje 107 bomb.

29. julija ob 11. ponoči. Z vse fronte ni poročati ničesar, razen o precej silnem obstreljevanju na desno od Mose v okolici Chapelle-Sainte Fine.

30. julija, ob 3. popoldne. V okolici Chaulnesa so razpršili Francozi nemški izvidni oddelek južno od Lihonsa. Na desnem bregu Mose smo zavrnili nemški napad na okop ob globeli južno od Fleuryja. Bombardiranje traja v vsej okolici Fleuryja in v gozdovih pri Vauxu in Fuminy. Na ostali fronti je potekala noč mirno. Letalstvo. Tekom 29. t. m. so imeli francoski letalci boje ob fronti Somme; zbili so 3 nasprotnike. Potrjuje se, da je bil letalec, o katerem smo poročali včeraj, da je bil na fronti ob Sommi resno zadet, zbit od Guynemerja, ki je s tem zbil svoje enajsto letalo. V noči od 29. na 30. t. m. so vrgli francoski letalci 40 granat kalibra 120 milimetrov na postaje v okolici Noyona. Danes zjutraj je metala francoska flotilja velikokalibrske projektila na kolodvor in vojaške naprave v Mühlheimu na desnem bregu Rena.

30. julija ob 11. ponoči. Severno od Somme je bil dan karakteriziran s celo vrsto krvavih bojov ob fronti med višino 139, severovzhodno od Hardecourta in reko. Naše čete so prešle v napad ter vzele dopoldne cele sisteme sovražnih jarkov v globini 300 do 800 m. Dospeli smo do hodov v vas Maurepas. Mi držimo gozd severno od postaje Hem, dirkališče severno od tega gozda in farmo Monacu. Popoldne so izvršili Nemci protinapade, zlasti v okolici farme Monacu, kjer je bil boj posebno silen. Povsod je zlomil naš ogenj napore sovražnika in mu prizadejal težke izgube. Obdržali smo zavzeti teren popolnoma ter vjeli nad 200 mož. Na desnem bregu Mose smo zavrnili nemški napad, ki je bil naperjen proti našim pozicijam zapadno od utrdb Thiaumont. V odsekih Fleury, Vaux in Chaptre je bilo obstreljevanje silno. Na ostali fronti navadno obstreljevanje.

Belgijsko uradno poročilo.

29. julija. Z belgijske fronte ni poročati ničesar.

30. julija. V okolici Dixmuidna je artiljerijski boj tekom dneva pridobil na silnosti. Vzhodno od Dixmuidna je padlo neko nemško letalo na tla po boju z belgijskim letalom, katero ta vodila stotnik Jacquet in poročnik Robin, tako da je stotnik Jacquet s tem zbil svoje četrto letalo.

Romunske vojaške misije v Italiji.

Lugano, 31. julija. V Italijo je prispela romunska vojaška misija, sestojeca iz 4 častnikov.

Vesti iz primorskih dežel.

Deželni glavar goriški, dr. Faidutti, je odpotoval v nedeljo z inženirjem Gasserjem na Goriško v deželni zadevi. Mudil se je tudi v Postojni. — Dr. Faidutti je obiskal v Ajdovščini deželni urad. V razgovoru z različnimi osebami, je poudarjal deželni glavar, da on z deželnim odborom in uradi ostane še nadalje na Dunaju in se ne vrne v deželo.

Goriški deželni odbor izda poročilo o svojem delovanju med vojno; inicijativno za to je dal notranji minister Hohenlohe, češ, naj se javno sporoči ljudstvu, kaj dela deželni odbor na Dunaju.

Gorica, 31. julija. (Kor. urad.) Deželni glavar dr. Faidutti je izdal povodoma bližnjega rojstnega dne Njegovega Veličanstva na prebivalstvo Goriško — Gradišanske oklice, da naj vztraja in se izkaže vredno velikega časa. Ako Bog hoče, ni daleč več oni dan, ko bomo videli našo deželo vzcveteti v novo življenje. Tam se mora dvigniti s pomočjo vseh nas veličasten spomenik, ki naj spominja naše potomce na epične boje in junaška dejanja naših slavskih čet za obrambo naše kronovine. — Spomenik, v katerega se vdenejo sovrzadni izstrelki v večer spomin grozovitega obstreljevanja. V Gorici pa naj se postavi spomenik za naše vojake, ki so padli na polju časti. V novi cerkvi Srca Jezusovega naj se vdolbejo imena naših, za domovino padlih junakov v marmoru in bronu, da se jim zagotovi večer spomin. Tam se bodo darovale tudi zadušnice. — Oklice pozivlja končno rojake, naj praznujejo rojstni dan zvišenega vladarja v znamenju molitve in dobrotelčnosti, da se izkaže zahvala slavni armadi, ki brani državne meje, z doposiljativjo bogatih daril na katerokoli izmed številnih akcij za vojno dobrodelnost.

Učiteljskim osebam goriškega šolskega okraja. C. kr. uprava begunskega taborišča v Stainklammu (K. k. Barakenverwaltung Steinklamm, Post Rabenstein in Niederösterreich) naznanja, da bi rada odprla dva slovenska šolska razreda za otroke slovenskih beguncev s soške fronte in da v to svrhu potrebuje dve učni moči, če le mogoče dva učitelja. Učiteljske moči v taboriščih imajo pravo hrano in stanovanje ter še 80 kron mesečne nagrade. Razen tega se jim povrne tudi potni stroški. Učiteljske osebe goriškega šolskega okraja, ki za časa vojske ne služujejo v okraju, in bi želele sprejeti učiteljsko službo v kakem begunskem taborišču, naj se takoj javijo goriškemu okrajnemu šolskemu svetu v Ajdovščini.

V goriški okolici. Iz dopisov v »Novinah«: ... Dospem v Stan-drež. Grem ob cerkvi. Tu vidim sveže rupe. Tu je bila ubita neki dan trojica vojakov. Samo pročelje cerkve je zadelo 15 granat. Kip sv. Andreja je še nedotaknjen. Po izdolbenem jarku v zemlji dospem do Soče. ... Dospem v Sovodnje, začne deževati. Vidim porušeno cerkev. Vstopim. Na prejšnjem svojem mestu je samo še kip Jezusovega srca, Marije in sv. Antona. Izpod kamena se nekaj zlati. Bila so to svilena bandera, z zlatom vezana. Granata je pokazala svoje ostre zobe, od dežja je svila že segnila. ... Drugi dan zajaham šarca, jaham skozi Rupco. Tu pustim konja, dalje ne pustim Italijan na konju. Spustim se proti Vipavi naravno po jarku vdolbenem v zemlji. Družbo mi delajo miši, ki hite pred menoj. Dosti jih vidim pohojenih. Vojaki so se masčevali nad njimi, ker jim prihajajo jest kruh. Jarki so v notranjščini zemlje od samega finega peska, ki ga je tu pred nekoliko stoletji nanela Soča. ... Dospeli smo do tja, kjer se Vipava izteka v Sočo. Nad nami Sv. Mihael. Gledam, kako se vijuga naša bojna linija, kako italijanska. Kako je to vse okoli razorano od granat, ni treba niti pisati. V samih sprednjih jarkih vidimo zasaden od vojakov kapus, repo in drugo. ... Vsak teden grem v Podgoro. Vedno kaj novega. Pridemo v prve jarko. Pero ne more popisati, kako tu izgleda. Zemlja je tu od granat tisočkrat prekopana. Zemlja nima več obličja zemlje. Pokažejo nam sveže rupe. Petdeset, največ sto korakov dalje stoji sovražnik. Bili so tam poprej vno-gradi. Vidim to in ono, vidim napisano algebro $8 \times 8 = 64$, $9 \times 9 = 81$ itd., učni na izst samouke Uzelac. Neverjetno! Dalmatincu je bilo usojeno, da šele v bojni črti začne hoditi v ljudsko šolo. V tunelih sem videl, kako jih Poljaki uče čitati in pisati. Sv. Gora je ruševina. Niti kamen na kamnu, da se tako izrazi. Do

tritisoč je padlo granat, dvatisoč samo 28 cm. Pridemo do groba patra Franciška. Položimo mu na grob kito cvetja, prinesejo iz Gorice. ... V Grgar podpolkovniku Turudiju so poslali Italijani listek, da bodo dne 1. avgusta v Grgarju, naj jim pripravijo kosilo. Vojaki so odgovorili: Naj poskušajo priti. Spečemo jim purjo, pa ne v Grgarju, ampak že pri Plaveh.

Za mrtvega je izkazan v seznamu izgub št. 421 Valentin Purgar s Tolminksega, 8. lovškega bataljona.

Na nemških državnih šolah v Trstu je do 1000 slovenskih otrok, torej z otroci šol družbe sv. Cirila in Metoda skupaj v mestu 2082 + 1000 = 3082, ali okroglo 3000. Dalje je na slovenskih šolah povprečno v enem razredu najmanj 54 in največ 63 učencev, ali sploh 56; na nemških državnih šolah so ta števila najmanj 37 in največ 41, sploh 39. Če upoštevamo ta števila z ozirom na šolske prostore, vidimo, da so razmere na državnih šolah prav ugodne, na slovenskih pri Sv. Jakobu, kjer so šolske sobe prirejene za 56 učencev, normalne, na Acquedottu pa, torej v le začasno za šolo prirejeni hiši, kjer je prostora le za 35 do 40 učencev v posamezni sobi, zelo neugodne ter bo treba v tem oziru čim prej korenitega izboljšanja, da ne bo zdravje otrok, ki zahajajo v to šolo, v nevarnosti. Če se ne motimo, je ta šola edina v Trstu, ki je bila l. 1915/16 prenapolnjena; naglašamo pa tu, kar je naši javnosti že davno znano, da Ciril - Metodova šola na Acquedottu — kaor sploh nobeden družben. zavodov v Trstu — ne pobira nikake šolnine, kakor delajo to nekatere druge zasebne šole, ampak nadomestuje popolnoma brezplačno absolutno potrebno javno šolo. Toliko, da ne bi kdo neugodnih prostornih razmer te šole pisal na rovaš družbe. Z ozirom na učno uredbo naših šol, opozarjamo na dejstvo, da so te šole v mestu edine, ki so urejene krajevnim razmeram primerno: poleg slovensčine kot učnega jezika se gojita namreč tudi nemščina in laščina, in sicer prva kot obvezen predmet. Škoda le, da zaradi znane jezikovne uredbe tržaških srednjih šol, ne more niti eden otrok iz slovenske šole direktno prestopiti v kako tukajšnjo srednjo šolo. Gotovo pa je, da bi se med 2000 učenci našlo vsako leto lepo število za srednješolski študij nadarjenih otrok. Treba bi bilo le spodnje razrede tukajšnj. srednjih šol jezikovno primerno urediti in to važno vprašanje bi bilo rešeno. Končno omenjamo še, da učiteljsko naših šol ob gori omenjeni jezikovni uredbi vrši razmeroma večjo nalogo, nego ono na mestnih in državnih šolah; vsak učitelj, oziroma učiteljica naših šol je kvalificirana za pouk v dveh jezikih, mnogi izmed njih tudi v treh. Tudi to je moment, ki daje tem šolam večjo vrednost, nego se jim danes prisojajo na odločilnih mestih, ako smemo sklepati po dejstvu, da so te šole še vedno zasebne.

Opomin vojakom. Mnogo vojakov, kateri se nahajajo na Dunaju na dopustu radi boleznih ali pa iz drugih vzrokov, se obrača na odbor za begunce s prošnjami za denarno podporo ali za obleko. Da se jim prihranijo nepotrebna pota i da se ogumno ne sporazumljenju, da vojak v aktivni službi ne morejo biti podpirani iz zaloga za begunce, pač pa je izjavil vojnookrbovalni urad c. in kr. vojnega ministrstva, da je pripravljen, podpirati superarbitrirane, invalidne in druge potrebne vojake. Oddelek, ki se s tem peča, se nahaja na Dunaju IX. okraj, Berggasse 16. Na to objavo opazuje posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38.

Pomožni urad za begunce z juga na Dunaju se preseli sredi avgusta iz Favoritenstrasse v Landskronengasse. Novi naslov bo: Pomožni urad za begunce z juga, Dunaj I., Landskronengasse 1.

V Trstu je beguncev z Goriškega okoli 4000.

Zaplemba premoženja. Deželna sodnija tržaška je odredila zaplembu premoženja dezertierjev Oktavija Devescovi in Josipa Moso, radi zločina proti vojni sili države po § 327. voj. zak. L. Divero, opernega pevcu Antona Divo in Nikolaja Martisse vsi iz Kopra; nadalje je odredila zaplembu premoženja tržaškega mestnega knjižničarja dr. Attilija Hortisa radi zločina proti vojni sili države po § 327. Dr. Hortis je bil literarno delavec, nekaj časa je bil državni poslanec in se je kot tak posebno ogreval za italijansko vseučilišče v Trstu. Dr. Hortis je pisal obsežno zgodovino Trsta, katero pa ni mogel končati, ker je pred izbruhom vojne z Italijo pobegnil iz Trsta.

Tržaško namestništvo priporoča deteljo za prikuho. »Edinost« poroča: Prejeli smo od c. kr. namestništva: V sedanjem času splošne draginje in pomanjkanja zelenjave bo splošno zanimalo, da se travniška detelja da

prav dobro uporabljati za človeško hrano. Temeljiti poskusi so pokazali, da daje travniška detelja, dobro oprana in izbrana, pripravljena kot spinača, skuhana s primesjo moke, sirovega masla (masti) in soli, zelo okusno, redilno in lahko prebavljivo prikuho.

Dobra svinja. Anton Čok iz Lonjerja pri Trstu je kupil pred tremi leti svinjo, ki mu je vrgla dosedaj 45 mladičev. Tehtala je 133 kilogramov in je dobil za njo nad 900 kron.

Iz Pulja. Čisti dobiček proslave viške bitke na Monte Cane, katero so priredili Slovenci in Hrvatje, znaša 9131 K 31 v.

Cene piva v Istri. Deželna upravnica komisija Istre je razposlala vsem okrajnim glavarstvom in občinam v deželi okoliščino, v kateri naglašajo, da so vsled nedavnega povvišanja samostalne doklade na pivo za 4 vin. na liter prodajalci piva po nekaterih krajih povvišali ceno za 8 vin. Rečene oblasti so naprošene, naj z vso energijo nastopijo proti tej zlora-bi in naj po potrebi prijavijo prekršitelje kompetentnim sodnijam radi odneštva z življenjskimi potrebščinami.

Razpuščena društva. Namestništvo je razpustilo naslednja društva: »Gabinetto di lettura« v Balu, »Gabinetto di lettura« v Kanfanaru, »Circolo operaio« v Rovinju, »Unite« v Premanturju, »Unione Istriana« v Banjoli, »Circolo di cultura« v Pomerju, »Società della biblioteca popolare« v Vodnjanu, »Gabinetto di lettura« in »Circolo Nazionale« v Nerezinah, »Circolo popolare di lettura« v Osoru in »Gabinetto di lettura« Al-garotti v Krku.

Požar na Pelješcu. Na dalmatinskem polotoku Pelješcu je zgorelo okoli 70 juter borovega gozda. Prišli so gasiti vojaki. Tretji dan šele je bilo mogoče ogenj pogasiti. Škoda je ogromna. Največ je trpel gozd grofa Vita Gozze.

Prva šoferka na Reki. Gospa Blažek, lastnica garaže, je napravila z odličnim uspehom izpit za šoferko.

Samomor. V hotelu »Deak« na Reki se je ustrelil s samokresom nadporočnik Stumpfhauser, ki je na progi Reka - Karlovac pregledoval legitimacije. V svoji službi je bil jako vesten in so vse službene stvari njegove v najlepšem redu. Vzrok samomora je neznan. V civilu je bil Stumpfhauser uradnik na borzi v Budimpešti.

Dnevne vesti.

— Draginjska podpora za častnike. V zaledju uslužbeni vojaški gazisti X. in XI. razreda, ki so dne 1. avgusta upravičeni za pripravljenostno doklado, dobe izredno enkratno podporo, ki znaša od 60 do 400 K.

— Zvišanje dijet državnih uradnikov. Izšla je ces. naredba, ki zvišuje dijetne državnih uradnikov 11. do 9. plačil. razreda za 50%, 8. do 6. plačilnega razreda za 40%, 5. plačilnega razreda za 35% in 4. do 1. plačilnega razreda za 30% ter pisarniških oficijantov, pomočnikov, poduradnikov in slug za 50%. Te doklade veljajo, če traja odsotnost od službenega kraja več kot 14 dni, le za prvih 14 dni.

— Umrl je 25. julija v bolnici v Inostomu Franc Kardelj, četovodja 37. domobranskega polka (Dalmatinski polk). Bil je na bojišču ter si ondi nakopal bolezen. Pokojni je bil jetniški paznik tukajšnjega deželnega sodišča in jako priljubljen pri svojih tovariših. Lahka mu tuja zemlja!

— Lista izgub št. 445. poroča, da je v listi izgub št. 52. kot ranjen imenovan stotnik 97. pešpolka Rudolf Pless iz Devina pade. Padel je tudi kadet 27. domobranskega pešpolka Jernej Tavčar iz Stare Loke.

— Iz ruskega vjetništva se je oglasil Alojzij Tomažin, postrešček v Ljubljani, imel je št. 14. Nahaja se v Stavropolski guberniji v Jašlatskem.

— Kdor ve, kje se nahaja Josip Sterle, doma iz Bača, ki je služil pri 5. domobranskem pešpolku, 10. stotniji, naj to sporoči na naslov Josip Tomšič, k. k. Lir. Nr. 35, 2. Baon, 5. Komp.

— Učenci ljubljanske c. kr. višje realke na bojiščih. Zavod namerava v svojem letnem šolskem poročilu priobčiti kar najbolj točen seznam vseh sedanjih in bivših svojih učencev, ki so se v boju za cesarja in domovino odlikovali, storili zgledne vojne čine ali pa so celo žrtvovali kri in življenje. Zato pravi namestništvo svoje in prijatelje na bojišče pozvati ljubljanskih realcev, da mu blagovoljno čim prej dopišljejo kolikor se da podrobna in zanesljiva izvestja o učencih, čijih imena naj se trajno ohranijo zavodovemu častnemu spominu. Tudi tozadovne slike in izreki

iz knjig ali časnikov so dobrodošli, ker se bode priredila posebna spominska knjiga.

— Žito se mora ponuditi v nakup komisariju vojno - žitnega zavoda. V nasprotju z lani, ko so smeli poljedelci v mesecih od julija do oktobra preko domače potrebe pridelano žito prosto prodajati in se jim je za to predčasno odprodajo priznala nagrada v obliki dodatka k ceni, se z novo cesarsko naredbo z dne 11. junija 1916, drž. zak. št. 176, odreja dolžnost oddaje — splošno in brez izjeme — že z dnem, ko se žetev pospravi. Letos se prične torej dolžnost oddaje žita, pridelanega preko domače potrebe, z dnem, ko se spravi letina pod streho. Na ta razloček se naše ljudstvo še posebno opozarja, da ne zabrede v neprimilike s postavlo. Tudi bodo žitne cene v kasnejših mesecih znatno padle. Po novi cesarski naredbi so poljedelci dolžni, ne le imeti na razpolago za vojni žitno prometni urad ono žito, kar so ga pridelali preko svoje potrebe za dom, temveč ga morajo sami od sebe ponuditi v nakup komisariju navedenega zavoda, ne da bi čakali na kak poseben poziv v to. Deželna vlada je odredila, da se imajo te ponudbe naznaniti tekom 14 dni po končani mlačvi, in sicer komisariju ljubljanske podružnice navedenega zavoda. Vpelje se strogo nadzorovanje in vsaka opustitev ali zamuditev ponudbe bo strogo kaznovana.

— Skrbni radi vojakov na bojiščih. S fronte nam pišejo dne 24. julija: Čestokrat se pripeti, da so domači v velikih skrbih, kaj se je zgodilo z njihovimi na bojišču; pa tar-najo, kaj se mu je zgodilo, da toliko časa nič ne piše, ko je vendar prej ves čas tako redno pisal. Marsikdo se je že prepiral in nepotrebno je, si delati velikih skrbi. Vzrok nepisanja leži največkrat v tem, da cenzura ne more pregledati vse korespondence; zato se pošta, kadar se čete premikajo, enostavno ne odpošilja, dokler ne pride za to zopet ugoden čas. Vrh tega pa tudi vojak sam v takih slučajih ne more tako pisati kot sicer. Nasprotno pa je tudi lahko res, da on, ki je prej vendar tako vestno sporočal, ne bo pisal nikdar več, ali pa mogoče vsaj dalje časa ne. V takih slučajih pa naj se obrnejo sorodniki, oziroma prijatelji in neveste naravnost na poveljstvo kompanije, pri kateri je dotični služil; torej ne mogoče na poveljstvo bataljona ali polka, ker se potem stvar zavleče. Kompanije bodo gotovo rade sporočile resnico in najhitreje, ker le pri kompaniji so ljudje, katerim je slučaj dobro znan. Za tako vprašanje pa zahtostuje prav priprosta dopisnica, na kateri mora biti natančen slovo, kam naj se sporoči. Pa naj si ne delajo ljudje preveč skrbi, kje bi dobili koga, ki bi jim napisal nemško. Vsak napiši tako, kakor so te doma in v šoli naučili, saj pri vojakih znajo vse jezike, če ne eden, pa drugi. Pri kompanijah so natančni zaznamki in poveljniki kompanij dostikrat že sami obveste o tragičnih slučajih bližnje sorodnike.

— Imenovanja pri ravnanstvu državne železnice v Trstu. Dr. Vladimir Komavli, koncipist pri ravnateljskem oddelku 2, je imenovan za komisarja; Karol Trofowsky, stavbeni adjunkt v Gorici, za stavbenega komisarja; stavbeni asistent Anton Hvala v Rudolfovom za stavbenega pristava; dr. Mihael Jevšek za koncipista v Ljubljani. Za revidenta sta povišana adjunkta Egidij Gomišček in Karol Skodnik, za adjunkte asistentje: Gaj Pitesa in Fran Mayr pl. Jorgers-hofen, Ernest Wild in Milan Cvet-nič, Ivan Kratky, Gabrijel Ku-mar, Rudolf Vidic, Ivan Bube-rovič in Josip Peterneij. Za oficijala je povišan adjunkt Karol Vogt, za adjunkta asistent Ludovik Pust. Strojni adjunkt Reinhold Uhl v Ljubljani je imenovan za strojnega komisarja.

— Oddaja moke pri mestni aprovizaciji. Za dobavo moke pri mestni aprovizaciji naj se zglaše: jutri, v sredo, dne 2. t. m. trgovci iz Ljubljane, pojutrišnjem, v četrtek, dne 3. t. m. peki in mokařji, v petek, dne 4. t. m. pa okoliški trgovci, vselej ob 8. jutraj v prejšnji Galletovi hiši, I. nadstropje, mestna posvetovalnica.

— Patriotična zbirka kuhinjskih moznarjev. One stranke, ki so lani vojni upravi prepuštile svoje kuhinjske moznarje iz medenine v namenu, da jih svoj čas zamenjajo z železnimi, so bile v preteklem tednu povabljene na mestni magistrat, da jih sedaj, ko so železni dospeli, izmenjajo z železnimi ozi. da dobe nadomestilo za nje. Odzvale pa so se v zelo pičlem številu. Mestni magistrat jih zategadelj vnovič pozivlja, naj nemudoma pošljejo po železne moznarje na magistrat, kjer jih lahko dobe izmenjane vsako dopoldne.

— Polzvedovalne pote o stanju brezposelnosti v Ljubljani s podatki

za mesec julij je zanesljivo vposlati do dne 3. avgusta mestnemu magistratu (Mestna posredovalnica za delo in stanovanja). Obrati, kateri nimajo poizvedovalnih pol, jih dobe brezplačno pri mestnem magistratu.

— Umrl je dolgoletni prokurist tvrdke J. C. Mayer gospod Emil Randhartinger, star 65 let.

— Umrla je gospa Ivana Sam-mec roj. Grohar, mati trgovca gospoda Ivana Samca na Mestnem trgu. Naše sožalje!

— Prošnja do merodajnih oblasti. V Spodnji Šiški se po zgornjem delu Planinske ceste že nekaj dni navaža tik hiš gnojnice iz stranišč, kar povzroča neznosen smrad. Ker se tako postopanje iz zdravstvenih ozirov ne more trpeti, se merodajne oblasti vjudno prošjo, da nemudoma preprečijo tako okuževanje zraka in prepovedo nadaljno navažanje gnojnice v bližini hiš.

V Novem mestu je umrla posest-nica in trgovka gospa Avgusta Kala-čič. Pogreb je jutri v sredo. Srčno sožalje!

Samomorilec v gozdu pri Kose-zah je, kakor se je doglalo, identičen z 32 let stariim Ahacijem Osolnikom, samskim tesarjem, pristojnem v Gozd pri Kamniku. Nesrečnež je stan-oval pri Matildi Hlebec, postrežnici v Spodnji Šiški, kjer je pustil vse svoje stvari v shrambi. Ker ga ni bilo že 5 tednov domov, je to nazna-nila na tamošnji policijski postaji. Po popisu obleke, čevljev, ure in palice, je žena prišla do prepričanja, da je samomorilec Ahacij Osolnik.

Nezgode. V premogovniku v Za-gorju so zadele nezgode delavce: Ivana Hočevarja, Srečkota Uta, Jur-ja Bajdeta in v Kisovcu Karla Krolja. Brzjavnega delavca Frana Škarjo je zagrabil na progi Logatec - Pla-nina, ko sta se križala dva vlaka, lo-komotiva ter ga vrgla v stran. Škar-ja je kmalu nato umrl.

Cigani so kradli po Mišjem dolu, Subračevem in Vrojšču pri Bukovi-cl. Pobrali so vse, kar jim je prišlo pod roke, posebno pa špeh in piščeta. Slednjič je posestnik Kozlevčar spoz-nal cigana, ki mu je ukradel kokoši. Aretirali so cigana in dve ciganki.

Obsojeni tatovi. Piše se nam: Dne 25. julija so bili obsojeni pri c. kr. okrožnem sodišču v Celju radi tatvine v velikem obsegu, tovariši iz St. Ruperta nad Laškim: Roner Maks, sin organista, star 15 let, na 4 mesece; Centrih Anton, sin posest-nika, star 16 let, na 3 mesece in Zajc Franc, sin posestnika, star 12 let, na 1 mesec. Največji delež pri vseh to-zadevnih podjetjih ima na vesti naj-maljši, ki bi moral seveda hoditi še v šolo, a ker nima doma niti od očeta, niti od matere nikakega strahu, pač pa vsemogočo potuho, ne hodi v šolo že mesece in mesece čisto nič, če-tudi ima šolo najbližje izmed vseh učencev šentrupertske šole, in ker mu starši tudi dela niso znali dati, je začel pohajkovati in krasti v sebi primerni družbi kar na debelo. Starost pod 14 let ga je rešila, da ni do-bil tudi svojim početjem primernega plačila od sodnije.

Tatvina v Mariboru. Trgovski nastavljenec Karel Sinkowitsch je bil v službi pri trgovcu Rudolfu Koko-schinegu. Vlomil je v pisarniške prostore svojega gospodarja, pa ni ničesar dobil, ker je bil gospodar spravljen vse denar v železno blagajno. Zadovoljil se je potem z manjšimi zneski in dobil sedaj za nagrado pet mesecev ječe.

Wanda Treumann, Viggo Lar-sen, znamenita igralka v Kino Idealu. Kakor znano, prevaža Kino Ideal od danes 1. do četrta 3. avgusta popol-noma nov, učinkovit spored: 1. »Kar-lina teta«, milna veseliga v treh dejanjih s šarmantno umetniško dvo-jico Wando Treumann in Viggo Lar-senom, katerima nudi prilikožnost, da na najlubeznivejši način pokažeta svoje igralske vrline, Wanda Treu-mann v vlogi male razposajene kom-tese in Viggo Larsen kot Karlina teta, prekašata v tej duhoviti igri sa-ma sebe. 2. »Zirli, gozdarjeva hči«, je učinkovita ljudska drama (v treh dejanjih), vsled dobre igre in lepih scenerij visoko stoječa nad vsakda-njimi proizvodi. Glavni vlogi igrata Agnete Nortund in Viggo Wieche. 3. Sascha - Messrov teden št. 89 a prinaša zopet jako zanimive aktual-nosti z različnih bojišč. Zanimivi spore-dni za mladino in se predvaja danes, v torek 1., sredo 2. in četrtek 3. avgu-sta v Kino Idealu.

Ušel je kanalček. Odda naj se proti nagradi v Cerkveni ulici 21. Kanalček ima čop na glavi.

Razne stvari.

• Umrl je v Vratislavi slavni dermatolog Albert Neisser, katerega ime je znano zlasti raditega, ker je l. 1879. našel bacila gonoree. V zadnjih letih se je bavil prof. Neisser zlasti s študijem sifilitičnih bolezni.

* **Velik požar v Valoni.** Iz Luga na poroča korespondenčni urad dne 30. julija: Italijanskim listom se poroča iz Bari: Pred nekaj dnevi je izbruhnil v Valoni velikanski požar, ki je uničil 130 blagovnih skladišč. Škode je več milijonov.

* **Angleški vojni stroški.** Angleški socijalec Sidney Webb je imel v Oxfordu govor o vojnih stroških. Rekel je: Stroški za vojno so tako veliki, da bi za ta denar lahko vsaka angleška družina imela svojo lastno vilo.

* **Dvanajst oseb utonilo.** Na otoku Sv. Andreja pri Budimpešti, kamor delajo Budimpeščanci radi izlete, je bila zbrana družba, ki se je hotela zvečer vrniti v mesto. Peljala se je v velikem čolnu z otoka na breg; sredi Donave se je čoln prevrnil in je utonilo 12 oseb.

* **Srebrna posoda srbske kraljevske družine.** Nemški pešpolk št. 129 je svoj čas v kraljevskem konaku v Belgradu zaplenil srebrno posodo srbske kraljevske družine. — Nemško armadno vodstvo je to posodo darovalo imenovanemu polku. Posodo bodo v septembru razstavili v Gdansk.

* **Panamski kanal,** ki je veljal okroglo 2400 milijonov kron in o katerega svetovnotrgovskem pomenu se je toliko pisalo, je menda — ponesrečena stvar. Vzrok je ta, da je nastalo na točki Culebra velikansko močvirje, ki postaja vedno večje. Listi javljajo, da so vsa prizadevanja, rešiti kanal, brez uspeha in da se bodo morala vsa dela vsaj čez nekaj mesecev ustaviti.

* **Združenje sleparjev.** Listi poročajo, da so nekatere ruske banke poskušale v juliju na zviščen način provzročiti zmešnjavo glede ruske valute; seveda, da bi pri tem obogatele. Zaradi te sleparije je že zaprtih nad 50 bančnih voditeljev, med njimi grof Lanskoi, ravnatelj banke za zunanjo trgovino, vsi ravnatelji banke Junker, ravnateljstvo moskovske zavarovalnice, operetna pevka Dinica in baletni plesalk.

* **Sultan in njegov maser.** Minljivost človeške mogočnosti se je te dni pokazala pred sodiščem v Parizu. Tožen je bil nekdanji mogočni samsbarski sultan Bashi Ali bey, tožil pa ga je čisto navaden maser na plačilo 100 frankov za desetkratno masiranje sultanovega telesa. Sultan se je skliceval na svojo suvereniteto, priznalo od vseh velesil, ter zahteval, naj se o tožbi sploh ne razpravlja, češ, da se njega sploh ne more tožiti, a republikanski sodnik je bil mnenja, da morajo tudi bivši sultani plačati navadne dolgovne in ni ugodil sultanovi zahtevi.

* **Anarhističen atentat v Petrogradu.** Anarhističen atentat je provzročil, da je začel goreti velik lesen most, ki vodi v Petrogradu čez Nevo. Most stoji na čolnih, ki so tudi vneli in splavali po reki. Vsi ob Nevi ležeči mestni deli so bili polni dima. Goreti je začelo tudi dvanajst velikih parnikov in velikanski dokl v arzenalu Putilov. Policija spravlja ta požar v zvezo z družbo anarhistov, ki je bila pred kratkim aretirana, ker je imela namen, uničiti siloma vojaškim nalogam služeče državne naprave.

Gospodarstva.

Lovilec maščobe za pridobivanje v pomijah se nahajajoče masti v tehnične svrhe. V vseh gostinjah, večjih kuhinjskih obratih, prekajevalnicah, bolnišnicah, javnih parkovalnih zavodih vsebujejo pomije znatno količino masti, katere zopetna uporaba je danes z ozirom na veliko pomanjkanje maščobnih snovi zelo priporočljiva. Tozadevna, od d. dr. centrale za olje in mast vpeljana akcija, ki si je stavila za cilj, poiskati vse vires in pripomočke, da se iz pomij pridobi maščoba nazaj iz iztiskalnimi aparati, je našla v najširših krogih priznanje in umevanje, kar se razvdi iz vsak dan dohajajočih dopisov. Posebna umestna je misel storiti vpejlavo maščobnih iztiskalnic popularno s tem, da bi se jih dobavilo in uredilo zastoj, samo proti oddaji pridobljenih maščobnih odpadkov skozi gotov čas proti primerni odškodnini. Po preteku sporazumno določenega roka pa naj preide aparat končno v neomejeno posest obratovalca. Vpostavitelj lovilec maščobe se izvrši torej brez izdatkov in rizika za obratovalca. S tem ni pomagano samo splošnosti in industriji, da dobi potrebne maščobne snovi, temveč se na ta način nudi prizadetim obratom, kot gostilnam, prekajevalnicam, bolnišnicam in drugim javnim zavodom lepa prilika, da si zagotovijo tudi v sanitarnem oziru dragoceno napravo in stalen dohodek. Ti od d. dr. centrale za olje in mast oziroma od nje s to akcijo pooblaščen družbe za pridobivanje maščobe z om. zav., v uporabo postavljene aparati so se izborno obnesli. Presenetljivo je celo, kake znatne količine se pri iztiskavanju pomij sedaj pridobi, ako se vzame v vpoštev, kako ubog je na maščobi sedanjih tozadevni material in ves kuhinjski obrat, ko se povsod vse prizadeva hraniti in štediti dragocene maščobne snovi. Na željo se prepušte aparati tudi potom prodaje. Izpeljavo te akcije, dosedanje rezultate so različne vladne oblasti zasledovale z zanimanjem in tudi pohvalile. Kakor se kaže, je zagotovo upati, da se bodo ti aparati vsepovsod vpeljali s pridom. Vsi obrati, kolih pomije vsebujejo maščobo, naj se obrnejo v lastnem interesu in splošnosti na d. dr. centralo za olje in mast Dunaj, I. Seitzergasse 1—3, ki daje rade volje tozadevna pojasnila, omogoči ogled že v obratu stoječih iztiskovalnic ter odpošlje na željo brezplačno strokovnjaka, da da potrebne informacije in nasvete.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. julija: Mirko Pezdur, sin tiskarniškega strojnika, 3 leta, Streliška ulica 15.

Dne 28. julija: Ana Jereb, služkinja, 75 let, Sv. Petra cesta 9. — Rudolf Werschnig, ključavničarjev sin, 3 mesece in pol, Streliška ulica 15.

Dne 29. julija: Marija Dovgan, žena poštnega poduradnika, 48 let, Kolodvorska cesta 209. — Anton Migaco, vojaški voznik, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

Dne 30. julija: Anton Režek, gosti — hiralet, 76 let, Radeckega ceste št. 9.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Zahvala.

Povodom prebriske smrti naše ljubljene hčerke, oziroma sestre, gospodična

Minke Vilmanove

učiteljice-vediteljice na Dobravi pri Kroplu,

izrekamo tem potom pristočno zahvalo vsem za vse dokaze ljubezni in sočutja. Posebno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, g. zdravniku dr. Kogoj, g. c. kr. okr. šol. nadzorniku Karolu Simonu, slav. krajnemu šol. svetu na Dobravi pri Kroplu, g. učitelju Segl za nagrobni govor, cenjenemu učitelstvu in vsem drugim, ki so izkazali dobri pokojnici zadnjo čast.

Založnica rodbina Vilmanova.

Jesenice, dne 31. julija 1916.

Dobro ohranjeno

kolo

se kupi.

Ponudbe z navedbo cene na upravn. »Slovensk. Naroda« pod »kolo/2431«.

Vred odhoda k vojakom

se prodaja takoj

zaloga modnega blaga

ali pa tudi cela modna trgovina.

Pismene ponudbe na upravništvo »Slov. Naroda« pod šifro »20.000/2430«.

Iskreno se je obneslo na vojakov v vojski in sploh na vse, ki so jih kot najbolje

bol oblažajoče mazanje

pri prehladu, reumatizmu, gripu, infuziji, prani, vratni in bolnosti v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment capitel

Nadomestilo za Sidro-Pain-Expeller.

Steklenice krova. — 40, 1.40, 2.—

Dobiva se v lekarnah ali direktno

v Dr. Richter-ja lekarni

»Pri slovenski levi«.

Praga, L. Eliaševna cesta 6.

Dnevno razpediteljstvo.

Ravnateljstvo trgovskega bolnišničnega in podpornega društva v Ljubljani javlja pretužno vest, da je njegov večletni prezasižni odbornik, gospod

Emil Randhartinger

prokurist tvrdke J. C. Mayer

danes zjutraj po kratki bolezni mirno v Gospodu zaspal. Pogreb bode v sredo, dne 2. avgusta ob 6. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k sv. Križu. Prebлага nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin.

Ljubljana, dne 1. avgusta 1916.

Veletvrdka J. C. Mayer javlja, da je njen dolgoletni zvesti prokurist

Emil Randhartinger

danes zjutraj nenasdoma preminul. Pogreb bode jutri ob 6. uri popoldne iz deželne bolnice k sv. Križu. Tvrdka mu bode ohranila časten spomin.

Veletgovina

J. C. Mayer.

V neizmerni težki boli naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je najina ljubljena, nadvse blaga nepozabna mati, odnosno sestra, teta i. t. d. gospa

Augusta Kalčič

trgovka in posestnica

danes ob pol 8. uri zvečer prejemši sv. zakramente za umirajoče, po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v sredo 2. avgusta t. l. ob 6. uri popoldne na tukajšnje pokopališče. Sv. maše za dušnice se bodo darovale v obeh tukajšnjih cerkvah. Rajnika bodi priporočena v blag spomin in molitev!

V Novem mestu, dne 31. julija 1916.

Bela Kalčičova
roj. Hrašova,
sinova.

Ludvik Kalčič
bolniški oskrbnik,
sin.

Ivan Samec, veletrgovec, naznanja v svojem kakor tudi v imenu svoje soproge in otrok, vsem sorodnikom in znancem prežalostno vest, da je njegova ljubljena mati, oziroma stara mati in tačča, gospa

Ivana Samec rojena Grohar zasebnica

danes ob 1. uri ponoči, po dolgem bolehanju, previdena večkrat s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši dne 2. avgusta popoldne ob 6. uri iz hiše žalosti Poljanaka cesta št. 16 (Joščina) na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, 1. avgusta 1916.

2430

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Brez posebnega obvestila.

Kino Central

v deželnem gledališču.

Danes v torek ob 6. in 8. uri zvečer zadnjikrat.

FROU FROU.

Sijajne slike iz spominov prve balerine.

Rožni čeveljček.

Najboljša veseliga z DORRIT WEIXLER v glavni vlogi! — To izborna veseliga ponavljajo sedaj pred razprodanimi prostori kinogledališča v Berolinu.

Jutri v sredo nov spored.

Spartacus

ali „upor gladiatorov“.

velik 2300 m dolgi historični film v 6. delih. Sodeluje več tisoč oseb! — Veliko bitke rimskih legij. — Nemakršnja uprizoritev.

KOVINSKA CENTRALA, AKCIJSKA DRUŽBA

Dunaj.

Oblastvena rekvizicija kovinskega orodja iz privatnega gospodinjstva.

=== Dunaj: Začetek sredi avgusta. ===

Na Nižjeavstrijskem izven Dunaja in v vseh avstrijskih kronovinah! Začetek že izvršen.

V interesu publike se opozarja na to, da je prodaja takega orodja iz proste roke pri nakupovalnicah vojnih kovin kovinske centrale-akcijske družbe Dunaj dovoljena, dokler ni razglašena oddaja na oblastvene prevzemne komisije po politič. oblastvu I. instance.

Prednosti prostovoljne prodaje:

1. Dovolitev jednotnih cen, ki so višje kot one, ki veljajo za oblastveno oddajo.
2. Takojšnje izplačilo v gotovini.
3. Olajšanje pri nabavi nadomestnega orodja. (Vse nakupovalnice vojnih kovin imajo bogato zalogo nadomestnega orodja, prevzemajo naročila za blago, ki ni v zalogi, ter dajejo v posebnih slučajih radovolje vsakojaka pojasnila.)
4. Vsak oddajatelj kovin prejme nakupno izkaznico, ki služi kot izkazilo o že izvršeni oddaji napram rekvizicijskim oblastem.

Z ozirom na kratkost roka je
takojšnja oddaja silno nujna,
ker se sicer nakupovalnicam vojnih kovin radi velikega navala onemogoči, da izvrše silno delo.

Izveček iz seznama nakupovalnic vojnih kovin:

St. Peter: Anton Petol

Ribnica: Franc Pirker

Skofja Loka: Anton Kasmann

Kranj: Franc Berjak

Litija: Lebinger & Bergmann

Ljubljana: Schnelder & Verovšek

„ Fr. Stupica

„ A. Sušnik

„ Štefan Nagy

Žužemberk: Jakob Dereani

Črnomelj: Anton Zuro

Kamnik: Anton Stergar

Postojna: G. Pickel

Vipava: Jožef Petrovič

Takojšnja oddaja kovin nujno potrebna!

Dobavljam vsako množino
stročjega fižola kg K —70
lepe kumarice „ „ —40
la ptujske čebule „ „ 1-20
la česenj . . „ „ 4-
Kaša iz moke za kuh „ „ 3-
Karel Saria, Maribor, Schmidplatz 1.

Elegantno **stanovanje**

obstoječe iz 4 sob, kopalnice in z vsemi drugimi pritliklinami z električno razsvetljavo, na solnčni legi, z lepim razgledom, se da z novembrom terminom stalni stranki v najem.

Naslov se izve v upravn. »Slov. Naroda«. 2429

500 kron!
Vam plačam, ako moj uničevalec korenin **Nia balsam** ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oces, bradavic, obšiščanev. Cena lončku z jamstvenim pismom 1.50 K, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 5.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj. Potenje nog, rok, pazduhe naglo odpravi lita-prašek. Cena 1 1/2 krone, 3 škatljice 3 1/2 krone.
Kemény, — Košice (Kassa) i Postfach 12/824, Ogrska. 1930

Kupi se dobro ohranjena

kopalna banja

Kdo, pove upravn. »Slov. Naroda«. 2439

Mlad
prodajalec
ali
prodajalka

manufakturne ali galanterijske stroke so takoj sprejme. Zahteva se znanje nemščine in slovenščine. Ponudbe z zahtevo plače in referencami pod »tampanje/2403« na upr. »Slovenskega Naroda«. 2403

Suhe gobe
vinski kamen, med, vosek,
kumno in janež

ter sploh vse deželne pridelke kupi veletrgovina 2767

Anton Kolenc, Celje.

Istotako tudi vsako množino raznovrstnih praznih vreč in sodov.

Proda se dobro ohranjeno

žensko kolo

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«. 2422

V najem se vzame za avgustov termin mal, svetel, prodajalniški

lokal

pripraven tudi za stanovanje.
Ponudbe na upravn. »Slovenskega Naroda« pod »lokal/2432«. 2432

Ženitna ponudba.

Uradnik-udovec, v najboljši starosti, želi poročiti starejšo gospodino (35—42 let) ali udovo brez otrok.

Pogoj: dobra gospodinja, premoženja 5—10.000 kron.

Le resne ponudbe, če mogoče s sliko in navedbo razmer rekomandirano na upravn. »Slov. Naroda« pod »Ujela/2434«. 2434

Stroga tajnost — slika se vrne.

Išče se oženjeni tesar kot

hišnik

proti dobri plači. 2399
Oskrbništvo Kolizeja, vrata št. 6.

: Odvetniška pisarna :
na sedežu sodnega dvora,
se odda event. se sprejme
odvetniški kandidat

če mogoče s substitucijsko pravico.
Ponudbe na upravn. »Slovenskega Naroda« pod »odvetniška pisarna/2390«. 2406

St. 900

Razpis službe.

Podpisano županstvo razpisuje službo

obhodnika.

Mesečna plača 100 K. Kmečkega dela zmožnim se nudi postranski zaslužek. Nastop službe takoj.

Županstvo občine Naklo na Gorškem, dne 27. julija 1915.

Odda se

STANOVANJE
s tremi sobami in kopalnico, za november, stalni stranki. 2420

Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Dobro ohranjen 2410

pisalni stroj
se prodaja.
Gradlišče 15. I, levo.

MILO

v zabojih 4 60 kg, po 3 K kg se odda. 4 1/2 kg poskusna pošiljatev stane 15 K pri Obernyjaku, Reka. 2327

PIANINO

se prodaja
v Krakovski ulici 19. 2259

JADRANSKA BANKA

Delniška glavica: K 8,000.000.—

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Rezerve: okrog K 1,000.000.—

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4 1/2 %.

Vloge na tekoči in žiro računa proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPEJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala:
Trst.

Podružnice:
Dubrovnik
Dunaj
Kotor
Metković
Opuzen
Spiljet
Šibenik
Zadar

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

10

Telefon št. 257.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dolžniška glavica 3.000.000 kron.

Stritarjeva ulica števil. 2.

Rezervni fond ekvivalent 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ čistih. 2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Nakasila vojnemu vjetniku v vseh državah, izvršeno tjelečno in najkvalitetneje.

Na prodaj je

2353

: hiša :

ob prometni cesti blizu dolenskega kolodvora, pripravna za vsako obrt. Popraša se Dolenska cesta št. 50.

Realec

5. ali višjega razreda v nemščini se išče za dijaka, da bi ga pripravil za sprejem v II. razred. Ponudbe s navedbo časa in plačilnih zahtev pod „R. B./2402“ na upr. »Slov. Narod«. 2402

Krasne umetniške in vojne razglednice

na drobno in debelo

M. Tičar, Ljubljana

I. specialna trgovina in založba razglednic na Kranjskem.

625

Za trgovce priznane največja in najcenejša izbera!

Selenburgova ulica 1 nasproti kazine.

Sv. Petra cesta 26.

Stanovanje

Dve mali ali 1 veliko sobo s kuhinjo in drugimi pritlikinami za stalno, lito samostojno, starejša dama, za novembrov termin.

Ponudbe pod „stalno/2370“ na upr. v »Slovenskega Naroda«. 2370

Sadjevec

izvrsten, štajerski, ima v zalogi

Ivan Ogrin,

Laverca pri Ljubljani.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohl.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Opotov praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje
Narodna knjigarna v Ljubljani.

A. ŠARC

(lastnica Jadviga Saro)

Ljubljana, Selenburgova ulica števil. 5.

Posteljno
životno
namizno

PERILO

Gene zmerne.

Solidno delo.

Specialni oddelek za nevestine opreme.

Perile za gospode po meri.

1703

Prodajalka

večja železninske in špecerijske stroke, se sprejme pri trdki Fr. Omerza nasl. Fr. Berjak v Kranju. 2400

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo: K. asne 2652

BLUZE plašče, jopice, krila, kostume, nočne halje, porile, modne predmete, športne hlače in stozalke. Zelo solidna trdka:

M. Kristofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg št. 9. Lastna hiša.
Fine

otroške oblekce

in kratke oprave.

Gonoktein.

Najnovejša, izkušeno sredstvo proti kapavcu (triperju), belemu toku, črevesnemu in mehurnemu katarju itd. 2130

GONOKTEIN je upeljan na čelki kliniki dvor. svetnika vseuč. prof. dr. V. Janovskega. Na praški nemški kliniki vseuč. prof. dr. K. Kreibicha. Toplo ga priporočajo vseuč. prof. F. Samberger, vseuč. docent dr. J. Odstrčil itd.

M. U. dr. H. Sary, specialist za tajne in kužne bolezni v Pragi piše: Z Gonokteinom sem dosegel izvrstne uspehe, ne dela težav v želodcu, niti v ledvicah, v akutnem stanju sem dosegel edino z Gonokteinom hitro pohanje neprijetnih subjektivnih simptomov z vidnim objektivnimboljšanjem procesa.

M. U. dr. J. Urban, občinski zdravnik v Vel. Chomutici-Obora piše: Z Vašim Gonokteinom dosegel sem uspehe, ki so me popolnoma zadovoljili.

Dobi se po vseh večjih lekarnah. Skatljica K 6.—

Zahtevajte literaturo in prospekt.

Ljubljana: Lekarna Truhovec. Zagreb: Lekarna „Solvator“, G. Mitelbach, Jelenčičev trg.

Proizvajata: Farmakološko-kemični laboratorij „NERA“ Praga-Vrčovice 582.

Dobavitelj vojnega ministrstva in Vojno-zdravstvenega združenja.

Tovarna pohištva in stavbnega mizarstva : Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

Tržaška cesta (Glince)

se priporoča za vsa v njeno stroko spadajoča dela in popravila.

A. & E. Skabernè

Najnovejše bluže za dame
Mestni trg št. 10.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

ki priobčujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtilce iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 118

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitичen in nestrankski ilustrirani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, bravnica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrt leta K 3.— pol leta K 6.— in celo leto K 12.—. Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrirani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškercja ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj! Novi naročniki dobe še vse letošnje številke.

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in poštne prostu na ogled.

Upravništvo lista „TEDENSKA SLIKE“
Ljubljana, Franciškanska ulica 10/L.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naslanja st. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 132

cvetlični salon

samo pod Brančo števil. 2.

poleg Cevljarskega mesta.

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, trakov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Modni salon

Marija Götzl — Ljubljana, Židovska ulica št. 8

odprto skladišče nasproti števil. 7

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih svilenih klobukov in slamninkov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Popravila po želji.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila obratom pošte.

Priznana najnižje cene!

Priznana najnižje cene!